

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Cap. 11. De inæstimabili thesauro meritorum Passionis Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

am, sed etiam *physicè & efficienter*: quod intelligitur de Passione *subiectiuè*, videlicet, de Humanitate Christi in quantum Passioni & morti subiecta fuit. Adde nunc Humanitas Christi, in quantum est instrumentum cõiunctum Diuinitatis, concurrentis vt causa principalis, est causa physica instrumentalis omnium supernaturalium effectuum gratiæ. Quod idem dicendum est de sacratissimis plagis Christi, & de pretiosissimo sanguine, *physicè instrumentaliter* concurrentibus ad nostram salutem. Neque hæc doctrina contrariatur S. Thomæ docenti, nullam creaturam posse esse causam instrumentalem creationis: quia, vt beate exponit Cateranus, gratiam causata ab Humanitate Christi in anima nostra non creatur, cum ad eam concurrat anima tanquam subiectum secundum suam potentiam obedientiam, vt latius probatur in Theologia. Et hæc de merito Christi per suam Passionem operatus fuit salutem nostram, nimirum, tanquam causa meritoria & satisfactoria, tanquam Sacerdos & Redemptor, & denique tanquam causa physica instrumentalis.

CAP. XI.

De inestimabili thesauro meritorum Passiõis Christi

Inter principalia sanctæ nostræ fidei mysteria, magis salutis nostræ necessaria collocandus quoque, reuerentissimus thesaurus meritorum Christi: nobis quæsi in hereditatem eodẽ Christo consignatus. Siquidem tota causa nostre spei, fundamentum salutis nostræ, totum etiã illud ius, quod habemus ad vltimũ æternæ beatitudinis finem, ortum habet a meritis & per merita Passiõis Christi. Nos enim aliud nomẽ est, in quo oportet nos saluos fieri, nisi in Christo, qui, tanquam caput membris suis, velut vitis palmetibus, cõmunicat nobis, & in nos influit spiritum & gratiam, gloriæ, & eiusq; cœlestis benedictionis. Veritas præterit mors, præterit passio, præterit e & actio: eius meritoria: at dignitas & valor horum meritorum remanet, & remanebit in æterno in scientia & præsentia Patris æterni, totiusq; sanctiss. Trinit. (quem a modo dicitur in actu peccato remanet reatus eũ dignitate & merito nostræ) & intuitu horum meritorum Christi placatur Deus, & cõciliatur mundo, cunctisq; concedit media ad salutem

Act. 4.

Rom. 6.

necessaria. De hac igitur materia tanti momenti utilita-
teque aspirante Spiritus S. gratia tractabimus in presenti
capite, tria breuiter declarantes puncta: primū de con-
ditionibus thesauri meritorum Christi: secundum de ef-
fectibus; tertium de applicatione.

*Conditionibus thesauri meritorum & satisfactionis
Passionis & Sanguinis Christi.*

Pro meliori intelligentia dicendorū de proprietati-
bus meritorū Christi, supponendū est, meritū nil ali-
ud esse, quā opus voluntariū, cui debetur ex iustitia mer-
iti prēmium. Vt v. opus aliquod mereatur prēmium
debet iustitię, nonnullas postulat condiciones: tres ex
parte operis, videlicet, vt sit bonū, liberū & proportiona-
tum prēmio: dux ex parte operantis, qui sit in statu via-
tionis, & gratię: vnā ex parte finis, qui sit supernaturalis;
quā ex parte Dei, qui acceptet opus, promittēdo prēmium
iustitię operis: non n. potest se obligare Deus ad ex-
ecutionem nisi promissione interueniente, quā seipsū
obligat titulo fidelitatis. E eorum id, q̄ dictū est de meri-
to cōmuni, intelligendū quoq; est de merito Christi;
cum sit verū & propriū meritum in Christo cū amni-
bus conditionibus enumeratis, ad meritū necessariis. 1.
Operationes Christi erant bonę moraliter, nec poterant
esse malę. 2. Erant liberę libertate exercitii (vt aiūt The-
olog) nō specificationis: siquidē nō erāt liberę ad bonū
sed malū; sed intra rationē boni, poterat n. hoc aut ali-
ud bonū facere. 3. Erant prēmio proportionatissima pro-
pter dignitatē Personę operantis. 4. Constit. erat in statu
viatoris, q̄a erat in via ad impass. az. & ad gloriā corporis.
5. Erat in statu gratię: & gratię vnionis, & gratię habitual.
6. Operabatur propter finē supernaturalē, & absq; eo a-
liis eius naturales summe meritorię erant propter
dignitatē personę. 7. Deniq; operationes erant à Deo
acceptę ad prēmium infinitum, aut necessariō, aut li-
berę, quod Scholasticis relinquo discutendum. Et hæc
sufficiant pro breui intelligentia essentię thesauri, meri-
torum Christi. Nunc eiusdem exponemus proprietates.
Prima proprietas Est thesaurus nobis summe necessa-
rius, etiam, supposito, q̄ Deus volebat sibi ex toto rigo-
ritate fieri propter offensam per peccatū Adami
satisfactio debebat esse infinita, proportiona-
ta offensę infinitę, & quia hęc p̄stari poterat à puro Deo
d t̄cūm hic

Caiet. tom.
3 opusc. 2.
10. c. 9.

hic solus satisfacere non possit humiliando se alio
superiori: neque à puro homine, cum infirmam satisfac-
tionem exhibere nequeat; necessarius fuit adiutor
Christi, qui simul esset Deus & Homo, & ut Homo da-
ret satisfactionem, ut Deus, daret valorem & infirmitatem
illius. Necessarius igitur est thesaurus meritorum & sa-
tisfactionum Christi, quo iustitiæ Dei plenaria exhibe-
tur satisfactio pro nostris peccatis.

Secunda proprietas. Est thesaurus vilissimus. Quia
merita nostra non solum suadata habemus in meritis
Christi, & ab illis dependentia, verum etiam nobis, in
quantum sumus membra unam & eandem personam
mysticam cum Christo, tanquam cum capite, consubstan-
tialia, eadem Christi merita attribuantur vi propor-
tionis. Quod etiam confirmat Augustinus ex regula Tyronum
illius eandem reddens rationem: *Transiit à corpore ad
corpus, et à corpore ad caput: quia non receditur ab uno
eademque persona.* Et huius causa coniunctionis me-
ritorum nostrorum cum meritis Christi, de roboris veritate
cari ac dici potest, quod mereamur non duntaxat
iustitia, sed etiam ex omni rigore iustitiæ. Eadem ob
causam Deus præmiando merita nostra, præmium con-
cedit *ultra condignum*: quia respicit etiam merita
Christi. Felicitissima sanè unio, dignissima coniunctio.
Cum hac & per hanc omnem, qui est ius meritis nostris
supplemus defectum. *Quidquid deest mihi, dico
vobis, et ego dico vobis, quia non receditur ab uno
eademque persona.*

S. Bernardus, *suppleo mihi ex merito Christi.* Quare opor-
tuit documentum est, & consilium, nè operemur
quam membrum duntaxat, sed tanquam persona
cum Christo, offerendo Patri æterno nostra merita
meritis Christi. Hinc sequitur, quintuplici ex causa
merita nostra dependere à meritis Christi. 1. Quia
gratiam, quæ est principium meriti: hæc enim
datur nobis per merita Christi. 2. Quod ad auxilium
per naturalia, tam antecedentia, quam consequentia
gratiam: quia hæc quoque habemus per merita
Christi. 3. Quia ad acceptationem ad præmium: nam
opera nostra bona in tantum à Deo ordinantur ad præmium
& acceptantur ad præmium, eisque promittitur
sub conditione operis; in quantum is movetur à merito

Aug. de
Doctr.
Christ. c.
31.

4. Quò ad supplementum defectuum: quia merita Christi supplet defectus nostrorum meritorum, s. & ultimo. Quò ad unionem: nam merita nostra vnita sunt, & coniuncta cum meritis Christi, in vna eademque persona, non naturali, sed my-
 stica, vt dictum est.

Terti: proprietatis. Est thesaurus sufficientissimus: nam Christus nobis promeruit gloriam, sufficientissimam soluendo pretium Sanguinis sui. *Bonum autem est Sanguis Christi, diues ad pretium, ad lauandum nos a peccato profusus.* Sicq; gloria cœlestis, vt potè, nobis, & pro nobis comparata, nobis iam iam parata est, & disposita pro nobis nos expectat, & sola deest possessio. Nostra est quantum ad ius, non est tamen nostra quantum ad possessionem. Et si possessio sit *per possessionem pedum*, tunc eam possidebimus, quando in eam collocabimus totum amorem & affectum nostrum. *Si quisquam compararet civitatem aliquam pro vendendis suis, & soluendo pretium Patrono diceret: non pro mea persona, sed pro tali aut nomine talis comparavi hanc urbem; quotiescunque is voluerit, trades possessionem illius: subditus abs dubio urbis huius expectet dominium; at nunquam illam possideret, nisi propria persona illuc iret possessum illam.* Ad eundem modum Christus D. N. emit à Patre suo cœlestem gloriam soluendo pretium Sanguinis, non pro se, sed pro nobis eam comparavit: ipse enim eadem iam fructur *ex debito unionis*, vult igitur illam nobis dare *ex debito meriti*; sed eum hac conditione, vt ipsimet veniam accipiam illius possessionem, & nisi in propria veniam persona, omni priuemur iure & dominio. Quare gloria aeterna est nostra, non iam à nobis comparanda; sed vt fruamur illâ, solum eò iter constituendum est; & *nil inquinatum intrabit in eam*; primò necesse est nos mundemus & expurgemus ab omni peccati macula ab omni reatu & obligatione pœnæ. Hoc ipsum nobis inuuit Christus D. N. per parabolam nuptiarum, quibus illi dicitur *exclusi fuere, qui neglexerunt venire*, bonis terrenis inhiantes. Pro praxi huiusque dictorum capiamus exemplum à D. Bernardo.

S. Ambros. psal. 35.

quâ ratione respondere oporteat Diabolo diffidens
aut desperatione nos tentanti: respondeamus, inquit,
cum viro sancto: Christus duplici titulo obtinuerit
gloriam, titulo, videlicet, vniuersionis, & meriti: & ratione
primi ipse eam contentus est, ratione secundi eandem
nos efficit participes: quapropter in meritis Christi
habeo ius ad gloriam, & cooperando in virtute eorundem
meritorum obtinebo illius possessionem.

Quarta proprietates. Est thesaurus eminentissimus
propter infinitum, quem in se continet, valorem & dig-
nitate meritorum & satisfactionum. Infinitus
valor meritorum Christi duplici ex capite desumi potest.
Ex infinita dignitate Personæ verbi. 2. Ex infinita dig-
nitate naturæ humanæ, consideratæ, non secundum
puram naturam humanam; sed vt est sanctificata & Di-
ficata à natura Diuina.

Primū probatur ex illo principio philosophico, quod
actiones non sunt formarum, sed suppositarum: quia
forma (vt aiunt) est principium, et Quo; suppositum
verò, vt Quod, id est, suppositum aut persona est prin-
cipiū, quod proprie operatur, & cui attribuitur operatio: et
mediante formâ, tanquam principio suo immediate
operatiuo. Ex hac doctrina sequitur, Verbum Di-
uinum, quod proprium erat in Christo suppositum, per-
rari cunctas actiones, humanas & Diuinas: humanas
mediate naturâ humanâ: Diuinas, mediante Diuina.
Quapropter Apostolus Deo attribuit actum reconcilia-
tionis Mundi, Diuino, nimirum, supposito, quod erat
Christo: *Deus erat in Christo Mundum reconcilians*
sed mediante Humanitate iuâ. Vnde ad eundem actum
satisfactionis & reconciliationis concurrat & natura
humana quod ad substantiam operis seu actus, & natura
Diuina quantum ad valorem. Quemadmodum pictor
cum perficitur à pictore, quod ad subst. dependet a
pictoris; quantum verò ad modum artificii ofum a
artis arte dependet est. ad eundem modum satisfactio
redemptio nostra, quantum ad substantiam, dependet
natura humana Christi: quantum ad modum
nimirum, sit redemptio in ipso valoris, ac de omni
se iustitiz) dependet et habet à Persona Diuina.

2. Cor. 5.

3. p. q. 1. art. 2.

Actio ergo hoc principio, primum punctum probatum manet, quia, ut bene aduertit Caieranus, in operatione Christi, tam actiua, quam passiuu, duo considerari possunt: primum, quod sit operatio: secundum, quod sit talis actio. Persona Diuina et proprii suppositi. In prima consideratione operatio Christi erat finita: in secunda erat infinita, videlicet, in dignitate meriti, infinita satisfactionis, & infinita impetrationis, propter infinitum valorem, quem ab infinita Diuina Persona operantis dignitate recipiebat, ac propterea, ut idem doctor subiungit, Passio Christi, licet fuerit bonum finitum essentialiter, fuit tamen bonum infinitum personaliter. Et hoc sufficit pro primo puncto.

Probatur ouge secundum punctum. Quia Diuinitas non immediate, sed mediate Humanitati in Persona Verbi, ad modum forme, sanctificabat & Deificabat naturam humanam: quemadmodum mignis ferro virtus, ad modum forme, calefacit, & ignitum facit efficit ferrum. Quia de causa operationes, ut procedebant a natura humana sic sanctificata & Deificata reddebantur in se Deitatem & Diuinitatem, ac per consequens infinita dignitatis & valoris in merito & satisfactione: propter eandem rationem omnis actio Christi simul humana est, & Diuina, sicut in graeco idiomate dicuntur actiones Theandricae, sicut est, Dei viriles, Dei virig. Etenim humana sunt, in quantum procedunt a natura humana: & Diuina, in quantum procedunt a natura Deificata.

Es huc, & que dictis tria suboriuntur dubia. Primum, si quodlibet Christi opus fuit infiniti meriti satisfactoris, quia Personae Diuinae dignitas aequaliter & indiuisibiliter dignificabat omnia: ergo quaecunque Christi actio sufficiens erat nostrae Redemptioni.

Secundum, si meritum Passionis Christi est infinitum: cum Christus solus, absque ulla ope nostra abundantissime iam satisfecerit, superfluum est meritum nostrum. Tertium, Bonitas satisfactionis Christi videtur esse inferior ipsa peccati malitia: enim verò malitia peccati est contra Deum, in quantum est Deus, at satisfactio est contra Christum, qui est Deus; attamen non est a Christo, in quantum Deus, sed in quantum homo est; ergo pro tali aequalitate ad aequalitatem satisfacere nequit.

S. T. q. 19. art. 1.
S. Dion. Epist. ad Caesarium.
S. Amb. lib. 3. de fide. c. 19.

Ad

*S. T. quolib.
2. art. 2.*

Ad primum respondetur cum *S. Thoma*, ad comparandam rem aliquam ultra quantitatem pretii requiri insuper deputacionem pretii: Christus igitur Dominus noster pro salutis nostrae pretio deputavit & obtulit vitam duratam actionem meritoriam; sed omnes uisus vitae, Passionis & mortis suae.

Ad secundum respondetur, necessarium quoque esse meritum nostrum: quia Deus non solum accepit nos per Christum ad gloriam, veluti puerulos cum baptismo ex hac vita migrantes; sed etiam ad meritum gloriae: quod secundum *S. Thomam* nobis magis gloriosum est. Unde Christus D. N. non tantum nobis promeruit gloriam; verum etiam illius meritum.

Ad tertium respondetur, satisfactionem esse à Christo & quidem quod ad substantiam est à Christo, in quo homo est: quod ad valorem verò, est ab eodem, in quantum est Deus. Quapropter non tantum aequales est offensae; sed etiam ipsam excedens: Deo enim infinitè plus placuit bonitas satisfactionis Christi, quam displicuit peccati malitia. Quomodo, inquit *S. Chryso- stomus*, si quis pro debito decem scutorum, seu aureorum hanc persolvere summam, & insuper alia numerata auri talenta, vinculumque in Regalem aulam duceret. Et ad hoc idem significandum mysterium interpretatur Concilium Triburense, quod consecraturus calicem in sacrificio Missae maiorem vini quam aquae apparet quantitatem, quo denotatur, valorem meritorum Christi longe excedere malitiam peccati. *Ut ubi abundantius delictum, tibi superabundet & gratia.*

*S. Chryso-
stomus.
Hom. 10. in
Epis. ad
Rom. 4.*

Ad Rom. 5.

Quinta proprietas. Est thesaurus purissimus enim venit Christus in carne, non ut nobis natura fortunae; sed Diuina gratiae & gloriae mereretur. Christus non pro hominibus, ut crearentur, passus est, ut impii iustificarentur. & hac est gratia data per ipsum Christum Dominum nostrum, quam commendabit apostolus, scilicet, gratia iustificationis, non creationis. merito igitur Christi merita dici debent purissima, quae Deum purè respiciant, mereanturque: maiorè Dei gloriam; non in creatione Mundi, non in sapientia Philosophorum, nec in potentia Imperatorum mundanorum.

S. Aug.

spirituali duntaxat, & supernaturali potentia anima-
rum. Et in hoc merita nostra conformanda sunt me-
rita Christi, sicuti effectus causis suis assimilari debent:
nimirum, applicemus merita nostra propter bona æ-
terna, non propter temporalia: laboremus & sudemus
propter æternitatem, non propter temporis breuita-
tem: omnem curam ac sollicitudinem ponamus in ac-
tibus, non naturæ & fortunæ; sed supernaturali-
bus gratiæ bonis: plura pacis complectar, non nisi illud
videamus promereri præmium, quod etiam promeruit
Christus, quod est præmium gratiæ & gloriæ.

Secunda proprietas. Est thesaurus misericordiæ uberimus:
quia Christus sanctissimis suis mediatis meritis sem-
per assistit Patri suo æterno, *semper uiuēs ad interpellan-*
dam pro nobis, semper coram Patre clamando & peten-
do misericordiam: misericordiam nobis, & iustitiam
nobis: siquidem dona gratiæ, quæ ex purâ liberalitate no-
bis exiuentur, ex iustitia debentur meritis Christi, imò
ipsa merita nostra non nisi Dei dona sunt. Vnde S. Au-
gustinus in illa verba: *Ascendens in altum, dedit dona*
hominibus, ait: *Hac dona sunt merita nostra.* Quoties
Deus iustitiæ suæ motus debito Mundum castigasset, ac
in inferni abyssum dedisset præcipitem, nisi placatus
esset præsentia meritorum Christi pro Mundo piam-
tem, veniam & misericordiam continuò claman-

Septima & vltima proprietas. Est thesaurus glorio-
sissimus: etenim Christi merita verum & vnicum fun-
damentum sunt omnis nostræ gloriæ, lætitiæ & gaudii.
Vnde Apollolus dicebat: *Abstine mihi gloriari nisi in Cru-*
ce Domini nostri Iesu Christi, videlicet, in meritis & fru-
ctibus Crucis Christi, qui sunt etiam fructus & merita
nostra, ut bene exponit S. Thomas. In meritis Crucis
Christi consistunt omnia motiua veræ lætitiæ & gaudii.
1. Est fundamentum veri gaudii, quod recipimus in
amicitiam Dei: id autem obtinuimus per merita Passio-
nis Christi, in hac enim euidens dilectionis Diuinæ de-
monstratus argumentum. *O inestimabilis dilectio Cha-*
ritatis! ut seruum redimeres, Filium tradidisti.
2. lætentiæ motiuum est adoptio magnæ sci-
entiz

Hebr. 7.

S. Aug.
Ephes. 4.

Gal. 6.

D. Tho.

entia; & hanc excellentiam reperit Apostolus in merito
 1. Cor. 2. Crucifixi: *Non iudicavi me scire aliquid inter vos, nisi
 sum Christum, & hunc crucifixum.*

3. Gloriosum est magnâ pollere potentia & virtute
 1. Cor. 1. & hanc possidemus in cruce Christi & meritis eius. *Ver-
 bum Crucis pereuntibus quidem stultiis in autem qui
 salvi sunt, id est, nobis, Dei virtus est.*

4. Lætitia quoque materiam suppeditat, transire
 Rom. 9. servitute ad statum libertatis: & hac fruimur in meritis
 Christi. *Vetus homo noster crucifixus est, ut ultramori
 uiamur peccato.*

5. Magnæ æstimationis indicium est, si quis ad emi-
 nentem quandam assumatur dignitatem: & nos per me-
 rita Christi ingressum habemus & aditum ad dignita-
 tem cœlestis gloriæ. *Christus per proprium Sanguinem
 introiit semel in Sancta, æterna Redemptione, q. d. Chri-
 stus per effusionem Sanguinis sui in die Ascensionis tan-
 quàm summus Sacerdos intrauit in Sancta Sanctorum,
 nempe, regnum cœlorum: nobis eandem etiam acqui-
 rens gloriam cum æterna Redemptione.*

6. Denique occasione cuiusdam victoriæ magnâ
 applausus nihilq; decet ad summam lætitiâ; & nos per
 Sanguinem Christi de cunctis inimicis nostris reproba-
 mus victoriâ. *Expoliatus Principatus & Potestates, in-
 duxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso, id
 est, in proprii corporis crucifixione, veluti exponit Carthusi-
 anus in hunc locum. Cum igitur Christi merito-
 rius nostri boni origo sit & principium, merito eius
 potest: Venerunt nobis omnia bona pariter cum iustis, nec
 in vlla alia re nobis gaudendum, aut gloriandum est, nisi
 in Cruce & in meritis Crucis Domini nostri Jesu Christi.
 Ut propterea thesaurus meritorum Christi appropin-
 catur gloriosus.*

Coloss. c. 2. *Carthus.*

Sap. 7. II.

*De effectibus meritorum Passionis
 Christi D. N.*

Merita Christi, ut potè, infinito suffulta valore, ad
 merendum non ipsimet Christo duxerunt, sed et-
 iam aliis, nempe, Angelis & hominibus sufficiens
 fuere. Videbimus igitur, quid sibi promeruerit Christus
 D. N., quid Angelis, quid etiam hominibus.

S. Thom. q. 19. art. 3.

Quantum ad primum. tri. perfectionu species in Chri-
 sto considerari possunt. Prima est substantialis, & est unio
 personalis: secunda est accidentalis interna, vti sunt ha-
 bitus supernaturales gratia & virtutu: tertia est acciden-
 talis externa, & est gloria corporis & nominis exaltatio:
 super Resurrectione, Ascensione & Potestas iudiciaria.
 Ceterum est, & extra omnem controuersiam, Christu
 meruisse sibi primam perfectionem: quia concerne-
 re primum esse, & ipsam spectabat Christi essentiam, er-
 go nec vllam praesupponebat operationem, qua mediante
 promereri posset. Praeterea gratia habitualis, quia est
 principium meriti, non cadit sub merito; quia o minus
 gratia Unionis, quae omnis omnino meriti, imo ipsius-
 etiam gratiae principium est, sub merito cadere
 non potest. Neq; secundam perfectionem Christus sibi pro-
 meruit: etenim iuxta doctrinam S. Thomae perfectus est
 ex habitu, quam ad habitum. Quare solum tertia
 meruit sibi perfectionem: nam quamuis gloriam corpo-
 ralem exaltationis Nominis deberetur Christo ex de-
 bito naturali: ad maiorem tamen Christi perfectionem
 debebat, vti illam alio quoq; meriti titulo obtineret: si-
 cut omnes operationes a Christo Domino factae cun-
 ctis conditionibus ad merendum necessarii instructae erant.
 Quantum ad secundum, Christus D. N. S. Angelis
 meruit omnia dona praedestinationis, gratiae actualis,
 gratiae habitualis & gloria: quia, secundum doctrinam D.
 S. T. q. 29. de Verit. 4. 7. ad 8. q. 3. p. q. 21. art. 4. ad 2.
 Angelici, Christus est caput, non hominu duntaxat, sed
 Angelorum: ergo in hos etiam influit effectus gratiae,
 & gloriae, Christus per principium vniuersale gratiae, &
 primum in illo genere: omnes igitur alia gratia dependet
 gratia Christi: ergo etiam gratia Angelorum: esto non
 meruit Christus passus & mortuus pro Angelis. Quem-
 admodum Christus sibi quoq; meruit in Passione sua: tamen si
 non dicitur passus & mortuus pro seipso, sed pro nobis,
 debet sequitur, Christu fuisse, Iustificatore, Sanctificatore
 & Glorificatore Angeloru, non autem Redemptore.
 Quantum ad tertium. Christus per Passionem suam
 meruit nobis cunctos effectus, incipendo a primo ef-
 fectu praedestinationis ad vltimu usq; glorificationis: et
 Christus fuit perfectiss. noster Redemptor & Salua-
 tor: ergo nobis promeruit omnes gratias ad salutem
 intra-

Ioan. 1.16.

intrinsicè necessarias. Insuper est principium in-
 sale & primum in genere gratiæ: ergò omnis gratia de-
 pender à Christo, iuxta illud Euaag. *De plantatione*
eius omnes accepimus. Idem quoque dicitur de
 Patribus antiquis ante aduentum Christi: quibus
 sunt gratiam per merita Christi prævisa. Alii docent
 quispiam: cur non habuerunt etiam gloriam? Respon-
 deo, non habuisse istam, primò, quia non pertinuerat
 amicitiam Dei, veluti gratia, ac propterea differebat
 rat. Secundò, quia iuxta ordinationem & disposi-
 tionem Diuinam, priusquam aperiretur cœli porta, præ-
 que aditus ad æternam gloriam, Christus satisfacere de-
 bebatur pro peccato originali, tanquam pro peccato
 quod naturam humanam infecerat, idque præstitit
 stus in cruce. Gratia etiam Protoperentis nostri Adam
 in statu innocentie, data ei fuit per merita Christi: quod
 secundum S. Thomam, *habuit fidem Christi* voluntatis
 non in carne passibili, ed quod non præiudicaret peccatum
 suum.

2.2. q. 2.
ars. 7.

Concludo cum autoritate Concilii Tridentini
 excellentissime declarantis, quanta sit dependentia
 stræ à Christo in materia gratiæ. *Non habet homo
 gloriatur: sed omnis glorificatio nostra in Christo est
 viuimus, in quo meremur, in quo satisfacimus, facimus
 fructus dignos poenitentia: qui ex illo vim habent, et
 offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patri.*

*De modo applicationis meritorum
 Christi D. N.*

DVO considerare possumus in meritis Christi
 ficientiam & efficaciam: sufficienti est in nobis
 bis sine nobis, efficaciam est in nobis, ac non sine nobis
 etenim absoluta Dei voluntas hæc est, vt non nisi cooperante
 ratione nostra mediante effectu gratiæ meritorum
 Christi efficiamur participes: siquidem non solum
 vt habeamus merita Christi, tanquam merita Capitane
 stri, verum etiam propria habeamus merita & ratione
 ta, dependentia tamen à meritis Christi, veluti sapientia

Quapropter nil aliud est communicare & ap-
 plicare nobis merita Christi, quam acquirere merita
 propria dependentia à meritis Christi, vel acquirere gra-
 tiam per merita Christi. Ac proinde, quotiescunque
 facimus aliquid bonum & pium opus, & nonnullos
 gradus acquirimus; toties applicamus nobis
 merita Christi, assequimur gratiam per merita Christi.
 Hæc applicatio non intelligitur fieri immediatè;
 mediante gratiâ communicatâ nobis per merita
 Christi. Hæc applicatio fit duobus modis: primò, ex
 opere operato, mediântibus sanctis Sacramentis; secundò,
 ex opere operantis, mediâ exercitio virtutum: quia, vt ef-
 fectiuè gratiarum Christi reddamur participes, necessè
 est nos incorporare Christo, tanquam membra Capi-
 tulo, quod fit mediante gratiâ acquisita, vel in Sacramen-
 to, vel extra Sacramentum.

Ex dictis sequitur, quod, quemadmodum nil prodest
 medicina, nisi applicata, ita nihil profunt & iuuant meri-
 ta Christi, nisi effectiuè participata: & sicut peccatum
 non nisi ei nocet & damnum infert, qui se unit A-
 dam per *seminatalem generationem*; ita à contrario merita
 Christi non nisi eam iuuant qui per *spiritualem genera-
 tionem* se Christo coniungit. Ac propterea in sacra-
 scriptura dicitur, quod Christus nos lauet, & nos quo-
 que lauemus animas nostras. De Christo quidem dici-
 tur: *Dilixit nos, & lauit nos à peccatis nostris in sanguine* *Iois. 6. 16*
de hominibus verò: Lauerunt stolas suas in Sanguine *Apo. 6. 16*
deus. Christus enim lauat quò ad sufficientiam, & nos
 operamur quoque quò ad efficaciam. Et hæc cetera
 doctrinam sufficientiam.

Verò ad praxin huius applicationis descendamus,
 hoc eam modis pluribus faciendam esse.

Primò, postulando eam à Deo & à Christo: petendò
 efficaciam meritorum eius, quod est idem, ac petere effi-
 ciam gratiâ, aut gratiam efficacem per merita Christi:
 utrumque rogando, vt nobis concedat non tantum posse
 operari bene; sed etiam bonum operandi a seum.

Secundò, Sanctissimæ Virgini Deiparæ, quæ à SS. Pa-
 tribus sanguinis meritorumq; Christi Dispensatrix ap-
 pellatur, supplicandò, vt à suo per dilectio Filio eandem
 nobis impetret efficaciam.

Partes Quarta:

Terz

Tertio, rogando Deum, vt cotinuiam nobis concedat
Passionis Christi memoriam.

Quarto, exorando Deum, vt nobis tribuat orationem
patiendi cum Christo, & compatiendi Crucifixo:
quia sicut patiendi Christus Caput nostrum concurrens
quò ad sufficientiam meritorum suorum; ita vicissim
patiendi concurrere debent membra quò ad efficaciam.

Quintò & vltimò, magnà cum vberitate contingit
hæc applicatio in deuota sanctissimi altaris Sacramen-
ti sumptione.

Ad eandem applicationem multum conducit suble-
uationis mentis in cœlum cum consideratione, qua ratione
merita Christi assistant ante conspectum Dei. S. Joannes
eadem conspexit in forma maris. (In conspectu sedis
quàm mare vitreum simile crystallo) & in forma altaris
in quo erat ignis & incensum; sicut etiam sub symbolo
occisi Agni. In medio throni, &c. Agnus stans in
quàm occisum. Et meritò sub figura aquæ, ignis & incen-
senti significantur Christi merita: quæ animas nostras
lauant, purificant, ac suavissimo virtutum Deo gratia-
marum adimplent odore. Sed præ cæteris ante Dei
conspectum stabat Agnus occisus, videlicet Christus
cum sanctissimis plagis, author & causa omnium merito-
rum. In quibus visionibus duo, quæ ad fructum
conducunt, aduertenda sunt. Primum, quod

Apoc. 3. *Ius accipiebat ignem de Altari, & mittebat in terram.* Et
significat Christum summam habentem auctoritatem
cui conuenit donare Ecclesiæ merita sua, veluti ad-
dant sibi præstitit in die Penthecostes. Secundum
quod omnes Sancti in cœlo Christo gratias persolue-
bant pro tanta gratia, cantando *canticum nouum, in la-
udem Christi*, dicendo: *Dignus es, Domine, accipere
gloriam, & averire signacula eius: quoniam occisus es. Et
demisti nos Deo in sanguine tuo.* In hac gratiarum

et omne Sanctos illos imitari debemus, vt infra dice-
tur. Et hæc sufficiant circa applicationem
meritorum Christi.